

Rotavirus u králíků

Nejčastější příčina průjemového onemocnění po výstavě

Každý chovatel zná tento problém, zdravá zvířata jsou přivezena na výstavu, stráví tam obvykle mezi 3 – 5 dny a poté začnou problémy v chovu. Vystavená zvířata vykazují po výstavě ztrátu chuti k jídlu a v důsledku toho často začíná silný průjem, který postupně prochází celou populací. Ve většině případů je za toto zodpovědná rotavirová infekce.

Co jsou to rotaviry

Rotaviry jsou vysoce infekční patogeny, které mohou u králíků způsobit středně těžký až těžký průjem. V celosvětovém měřítku jsou nejčastější příčinou závažného gastrointestinálního onemocnění jak u lidí, tak u zvířat. Nemoc se obvykle vyskytuje po celý rok, ale hlavně v chladném období od listopadu do dubna.

Rotavirové přenosy

Rotaviry jsou vysoce nakažlivé a kontaktu s nimi je prakticky nemožné se vyhnout. Rozšiřují se vzduchem a jsou tak ve slámě, v seně, v prachu, v krmivech i v kontaminované vodě. Vysoká odolnost vůči prostředí také zaručuje rotaviřům dlouhou dobu přežití.

Každá populace zvířat má svou vnitřní zárodečnou a patogenní zátěž, mezi kterou patří také rotaviry. U těchto zárodků a patogenů specifických pro daný druh populace je imunitní systém našich králíků nastaven tak, aby nemoc v populaci obvykle nepropukla.

Na výstavách se však shromažďují různé bakterie a patogeny z různých populací. Obecně lze říci, že imunitní systém dospělých králíků je schopen po infekci eliminovat rotaviry, takže nedojde k nástupu choroby. Kvůli stresu, kterému jsou zvířata vystavena nejen na výstavě, ale také při dopravě a přípravě na výstavu, je však imunitní systém oslabený.

Kromě toho zde dochází také ke změně krmení. Často jsou granule náhodně smíchány s vodou, takže zvířata potom konzumují kaši a také pitná voda v otevřených miskách je rychle kontaminována. Všechny tyto faktory tak přispívají k nerovnováze trávicího traktu.

K největšímu přenosu zárodků pak dochází na hodnotícím stole. Vzhledem k tomu, že rotaviry se nacházejí ve slámě, mohou také zůstat v srsti zvířat a pak se přenášejí kontaktem z jednoho na druhé a králík je pak absorbuje do organismu při přirozeném čistícím chování orální cestou. Infikovat se tak může již velmi malým množstvím viru. Řetěz infekce pak pokračuje přirozenou cestou v klecích. Pokud jsou zvířata od sebe oddělena pouze dráty, mohou i nadále přenášet bakterie kontaktem z jednoho na druhé. Zrádnost viru spočívá v tom, že se šíří velmi rychle a může být přenášen infikovaným králíkem ještě před tím, než on sám má první příznaky onemocnění.

Příznaky

Po inkubační době, která trvá zpravidla jeden až tři dny, králík obvykle trpí nechutenstvím a následně průjemem. Zvířata se navíc často jeví jako unavená a

apatická. Vzhledem k tomu, že rotavirus je rozdělen na celkem sedm patogenních druhů a ty dále obsahují řadu podřízených sérotypů, symptomy onemocnění se mohou lišit v jejich síle. Průjem může trvat čtyři až pět dní, ale také se stává, že některá zvířata vykazují pouze nechut k jídlu, aniž by však trpěla následným průjemem.

U mladých králíků se choroba projevuje ve většině případů nejsilněji, takže může při těžším průběhu onemocnění dokonce vést ke smrti zvířat. U březích samic virus často vede k potratu.

Postupně se nakazí ostatní zvířata v chovu

Velmi často pozorujeme, že po výstavě onemocní zvířata, která nebyla vystavena, ani nepřišla do kontaktu s vystavenými zvířaty a naopak králíci z výstavy neonemocní.

Přenos viru probíhá převážně prostřednictvím chovatele, zejména jeho oděvem, přímým i nepřímým kontaktem se zvířaty, předměty, jako jsou poháry, transportní bedny atd. a vzduchem. Vystavená zvířata zůstávají infekční po vypuknutí onemocnění několik týdnů a stále vylučují virus, takže infekční řetězec v chovu může pokračovat.

Závěr

Tam, kde se soustřeďuje spousta živých zvířat, vždy existuje nebezpečí šíření nemoci. Je velmi žádoucí po návratu z výstavy držet zvířata odděleně v karanténě minimálně po dobu dvou týdnů. Při krmení je pak nejprve třeba krmit ostatní králíky v chovu a potom teprve zvířata, která se vrátila z výstavy. Po výstavě by také měly být důkladně vyčištěny všechny přepravky. Důležité také je, aby se každý chovatel, vracející se z výstavy, převlékl předtím, než navštíví svůj chov. Tyto kroky musíme udělat proto, abychom co nejvíce porušili řetězec infekce. Ale i tak vždy existuje malé zbytkové riziko, že i přes přísná hygienická opatření, může dojít k nákaze.

Volný překlad článku Mariny Walks z kleintiernews.de.